

Abonnement pour un an:

250 piastres

Edition spéciale 300 piastres

Adresse:

Idjtihad Constantinople

Téléph-St, 865

XXème ANNÉE

1 Novembre 1924 — No 171

اجتهاد

فلسفی ، اجتماعی ، ادبی ، اقتصادی مجموعه

اٲونمانه سنه لکى [٢٤ نسخه]

داخل ايجون ٢ ، خارج ايجون

٢ ١/٢ اعلا کاغدايى ٥ ايرادر ،

اداره خاھسى

جفال اوغلانده « اجتهاد نهوى »

تلفون : استاېبول ٨٦٥

يکرمنجى سنه

نومرو ١٧١ - ١ تشرين ثانى ١٩٢٤

پك زياده اوقومش، علم و فن حاميى و ترقى محي بر ذات ايدى . فرانسه نك فن جديد و عصر يسنه بيوك خدمتلىر ايتمش اولديغيچون فرانسه آقاده ميا سنده Rigourdan ريغوردان طرفندن فن . حاضره ياپديى خدمتلىرى نقدىر آ تعداد اولنش واقده ميا ايله برابر عموم اهل فن غيبت ابديه سندن درلايى ماملر طوتمشدر . پرنس بوناپارت بين الملل جغرافيا اتحادىونى رئيسى ايدى تاريخ طبيعى و جغرافيايى بو كچوق مديوندر . هر طرفك نيئاتنى طوپلاتوب مطالعه ايتمش قولكسيونلر يامش و اهل فنى حمايه ايدرك فرانسه نك مدار افتخارى اولمش ايدى . يشاديني « يهنا » سوغاغنده كى خانه سنده صنايع و فنه هاند پك چوق آثار نادیده ايله قيمتلى بر كتبخانه وجوده كتيرمىش و كسندى تعبيرنجه « فنه طوغرى » فن ايله « بوناپارت فوندا سيونى » نى وجوده كتيرمىشى . حتى فرانسه اقاده ميا سى بو بنايه لارمكان شيلرك انتخابنى كنديسنه حواله ايتمش ايدى .

« مون بلان راصدى ، « بايول » حيوانات استايونى ، بو پرنس طرفندن چوق كره ياردم كورمش و خط استوا نصف النهار دائره سنك اولموشه سيچون نقصان قالدان مبالنى يوللايه رق اكمل مساحيه همت ايتمشدر .

اهل فنك شتصى احتياجى ويا اكمل آثارى ايجون ايجاب ايدن مبالنى مراجعتلر ندر و برمكن قاجنميه رق تسهيلات گوسترر و آلات و ادوات ، كتب ، رسائل بخش ايدردى . امپراطور خاندانه منسوب بو پرنس وطنى فرانسه يه وبتون بشريته خدمت ايجون صوك نفسه قدر چالشمش و نيك نام بر اقمشدر .

ترك ، مصر ، تونس ، ايران ، افغان پرنسلىرى ؛ هندستان اسلام راچارى قوم نجيب عربك شريفلىرى ، شيخ زاده لرى سائر اسلام اصل زاده لرى عجبانه ايله مشغولدرلر ؟ احوال عالمدن خبردار اولميه لك درجه تحصيل علم و معرفت تتبع و مطالعه ايديورلرمى ؟! بونلرك آره سنده اجدادى خارقه لىر كوسترمش ذكى ، مستعد ، غيور وارثلر هيچده يوقيدر ؟ بز پرنسلىر مزندن ، راچالرمزندن ، شريفلىر مزندن پاشا زاده لرمزندن (رولاندى بوناپارت) قدر بشريته بيوك خدمتلىر بكه ميورز . بولندقلرى محيطلرده بوش وقت

« انجيل » ده كى : [زنا ايتمه جكسك ! « ديزلديكى ايشيتديكنز . فقط ، بن سيزه ديرم كه : « هر كيم بير قادينيه شهوتله باقارسه اونكه كوكلدن زنا ايتمش اولور . . سنى باشدن چيقاره جق صاغ كوزيكى چقار ، آنيور : بوتون وجودك جهنملك اولمقدن سه بير اعضادن اولديك يگدر . . .] آيتنه قارشى [۲] ناصيل : « اكر هر قادينده قالدان كوز چيقاريله جق اولسه يدى هيچ بير آدامده كوز قالمزدي ! » ديمش سه ؛ شرق (وولته رى) « خيام » ده قر آنده كى : « يوللورله سويله : كوزلرندن صاقي نسيلر ! » آيتنه قارشى عيى شيشى اوندن سكز عصر اول ، هم داهها بايغ سويله مش ايمش . . ديزيلير . فقط ، سويله مه سنه سبب ايجنده « مه » بولونمه سى وسائر دولاي سيله در ؛ هيچ شبهه ايتمه يورم كه ؛ « رب » ي نك ، يعنى « سلطان » ي نك :

— اوكا او قادار باقا ، صوكرا ايشك فنا اولور ! ديمش اوله سيدر .

نه اوله بيليردى ؟ نهايت — نهايت « اعدام » ده كيلمى ؟ اونك اونندن ده پروامى يوق ! باقك نه ديور :

خيام ، اكر باده پرستى : خوش باش !
باماه رخی اكر نشستی : خوش باش !
چون عاقبت كار جهان نيستی است
انكار كه نيستی چوهستی ، خوش باش !

بو بحث چوق كنيش ؛ معشوقه خيامك اسميه برابر رسمى كوسترمه يه چاليشا جقم . بوكون بو قادارله اكتفا ايتمه مجبورم .

قيمتلى « اجتهاد » ك ده كارلى قارثلىر و قوجه خيامك بوجه دوستلىر بونى خوش بولورلر سه ياقينده او كادارده قونوشورز ان شاء الله . . .

احمد خياط

رولاندى بوناپارت و اسلام پرنسلىرى

لودوويق بوناپارتك طورونى « رولاندى بوناپارت » ۶۵ ياشنده ايكن ۱۴ ايلول ۱۹۲۴ ده وفات ايتدى .

[۲] اودت ، آيت ! قيمتلى آداتم بير غزته جى نك : « قرآنى ترجمه مقتدر بكه آدام اويدى . . » ديديكى جودت پاشا مرحوم « قصص انبيا » سنده بوكا ، بن دما دناده يوقكن ، بويه ديمش . . .

۲۶ تشرین اول تاریخی (صوک تلغراف) دن عیناً :
عبدالله جودت بکک تاثری

ضیانک ضیاعی

سودیکلرندن برینی غائب ایتک، برپارچه اولمکدر

ضیا کوک آلپ مرحومک اوتوزسنه اول اتحار
تشبی آئنده کنديسنی تداوی ایدن دوقتور عبدالله جودت
بک « ضیانک ضیاعی » سرلوحه سیله بزه شو مکتوبی
کوندردی :

ضیا کوک آلپ اوتوز سنه اول کندي الیه آئنه
صیقدينی برقورشوندن بوکون اولدی . اونک هجران
مؤبدیله یورکی یورکم قدر قاناچاق کیسه یوقدر .

سودیکلرندن برینی غائب ایتک بر پارچه اولمکدر .
بن برپارچه اولدیکی حس ایتکله برابر اضطرابی طویق
ایچون داها حیاتدار اولدیغمی ده کوربیورم . اوتوزسنه
اول تروتازه وکوزلنده ایکی مشعله ذکا یانان ضیای
طانیامش اولماق ، بنم قادر درین وساکت براحتراق
طوبیامانک یکانه چاره سی ایدی . بن کنجلیکنده اونک
دلیلی اونشدم . فقط بن اونا « ستویسیزم » تلقین ایتدم ،
حیاتی صوک آئنه قادر مجادله ایچون صرف ایتک لازم
اولدیغی اوکرتدم .

ثبوت ظلمته رغماً ثبات لازمدر ،

یزنده اولمک ایچون بو حیات لازمدر .

دیدم . دائماً ظلمتله ، ظالمه مجادله یه سوق ایتدم . او نندن
اکی بیوک دشمنی کندي کنديسنده بولدی و آئنه آتش
آچدی ! اوتوز سنه اولکی باشی قورشونسز ضیای اوتوز
سنه ظرفنده باشی قورشونلی ضیاده بیوده آرادم و بن
اونک ماتنی اوتوزسنه دن بری هرکون بروسیله ایله بر آرز
داها طوتیوردم ؛ باشنه طبانجه صیقان ضیا ، باشنه طبانجه
صیقیلان ضیانک هیچ عینی دکلدرد . سوء قصده معروض
اولان ضیا ، نه قادر قدسی وشایان پرستش ایدی ؛ قاتل ،
مقتولی تماماً قتل ایدمه یه بونلر آمالغمه اولمشلردی ؛ قاتل ،
مقتول برپوته تقدیرده آریمش بر جسم تشکیل ایتشدی . آلتون ،
او آلتوندی فقط عیاری دیکشه شدی ؛ یونکه برار بن اونک
ایچون خالص العیار بر اضطراب ایله مضطرب و دخلونم .
فانوس خیالدن بر ثانیه صوکره کچه جک بر خیالک

کچره جکلیرینه کتبخانه لره ، موزه خانه لره ، لابوراتوارلره
فی قونفرانس سالونلرینه کیدوب توسیع معلوت ایتسه لر
و بیهوده یزه اوروپا سفاهتخانه لرنده پاره صرف ایله عمر
چوره تمکدن یسه تحصیللرینی ، تجربه لری اکیال ایتک
ایسته ی چایشقان و متفکر مسلمان کنجلیرینه یاردمده
بولولملره ، فنه ، احتراعاته ترقیه باواسطه اولسون خدمت
ایده رک نیک نام و بر اثر حیات بر اقسملر اولمازی ؟
دوقتور : ابراهیم مو

امید فلسفه سی

حق نزیه

سسلر خسته ، نالنده ؛ پیالدر
دوکولمش ، قیریلش خاش آلرله
کستان بوزولمش ، صولمش لالدر
غزلدر صومشملر اکوزلرله .

شیمدی هرکوی ویران ، هرکس وفلسز
سازلری قیریلش ، مجلس صفاسز ؛

جانمی عرض ایتدم جانانه ینه ،
بوسهل طاعتدم توردن تنه ؛
دیدم : اکی محرق ، اکی نازان برسسه
عشق کتابندن شعرلر سویله .

حیاتی بیلیرسین ، قارائاق کرداب ،
انجامز اولق بر آوج تراب .

کیرلم سوکلیم عشق معبدینه
کیرمک لازم ایسه مطاق بریدیه
جاقیریور بزه کوک رک سسی :
قورک ! قورک ! برامید فلسفه سی .

سلیمانیه - حسین فواد

تصحیح و اعتدال : کچن نسخه ده مندرج (زانفوج) منظومه سنده
بانا آ کلامه او رعنا دینی
بیلیم بنده سنک بیلدیکی
بیتنده مصراع اول سهوا اونوتولمش تصحیحی رجا اولوتور .
(تاریخ قدیم) منظومه سنی احتوا ایدن نسخه قلامه شدر .
واقع اولان طلبره جواب ویرده میورز اعتدال ایدرز .

شرط مبادلده : مجموعه سنی مجموعه ویا غزله لره مبادلده ایتک
ایسته ی رفقا من اجتهاد هر انتشار ایتدی کچه انتشاری و مندرجاتی
اعلان ایتک . رفقا شلغنده بولونمالیدرلر . بونی یاغما یلره بدمما اجتهاد
کونده ریله هجکدر .